

Ministerstvo národní obrany.

Praha, 20. leden 1937.

Čj.20.469/dův.hl.št.ŘOP 1937.

Věc: Směrnice pro stavbu lehkých stanišť.

IV.

Dodavkem k výnosu čj.17.700/taj.hl.št.ŘOP 1936 ze dne 7.ledna 1937 zasílám v příloze vzor rozpočtu na stavbu typu objektu stálého opevnění, které zřídíte ve své oblasti podle schváleného programu a doplněk k rozpočtu a podmínkám pro práce opevňovací.

Rozpočet si upravíte podle skutečné potřeby. Příslušné práce rozumí se bez dodání cementu, železa, vázacího drátu, železných dveří a střílen. Dodatečné osazení střílen nelze provést s náležitou důkladností s ohledem na malou sílu stěn. Osazení musí být přesně do vodorovné roviny ve směru podélném i příčném. Vyjmenovaný materiál a předměty dodá vojenská správa. Podnikatel obstará jen jejich dovoz z nádraží na stavenišťe a jejich osazení podle rozpočtu. Potřebné množství cementu, železa a vázacího drátu zajistíte si tak, že předložíte ministerstvu národní obrany ŘOP tabulku spotřeby materiálu podle připojených vzorů, a to vždy nejpozději 3 týdny před uskutečněním požadované první dodávky. Rovněž vyzádate včas potřebu dveří a střílen a ventilátorů. Všeobecně zachovávejte tento postup:

Před rozepsáním užší soutěže předložte včas ministerstvu národní obrany ŘOP k informaci 1 exemplář soutěžního elaborátu, t.j. průvodní dopis /výzvu k soutěži podle vzoru/ s rozpočtem a event. s ostatními přílohami vyjma všeobecných a zvláštních podmínek různých formulářů /prohlášení o pracov.týdnu, o daních a pod./, které jen vyjmenujete. V záhlaví výzvy k soutěži uvedete adresy všech podnikatelů, kterým zamýšlíte zaslati příslušný soutěžní elaborát.

K soutěži určete jen takové uchazeče, kteří jsou čs.státními občany, státně a mravně zcela spolehliví, bez příbuzenských a obohaňních vztahů do oiziny, zdatní po stránce odborné i finanční. Z těch pak v první řadě takové, kteří již na vojenských stavbách s úspěchem pracovali nebo pracují.

Pro předložení /vrácení/ nabídky určete firmám dostatečně dlouhou lhůtu. Počítejte s tím, že uchazeči musí si nejprve prohlédnouti jednotlivá staveniště v celém úseku, hlavně pokud jde o přístup k stavenišťům a pokud jde o dopravu a uskladnění materiálu a musí se informovati o místních mzdových a cenových poměrech a pod. Teprve potom mohou započítati s rozbořem jednotkových cen a se sestavením nabídky. Prohlídku stavenišť zařídte pokud lze tak, aby se oferenti nesetkali. Ve skizze můžete jim zhruba naznačiti velikost a tvar objektu. Všechny uchazeče upozorněte, že si nesmí činiti žádných poznámek v jakýchkoliv mapách nebo pořizovati si skizzy a pod. Stručné poznámky o poměrech u jednotlivých objektů mohou si poříditi jen tak, že označí objekty jinými krycími jmény, na příklad "U křížku", nad lesíkem a pod.

Po otevření nabídek a po jejich přezkoušení po stránce technické a početní předložte výsledek ofertního řízení s návrhem na zadání k rozhodnutí ministerstvu národní obrany ŘOP.

Celé ofertní řízení zařídte v dohodě se stavebním ředitelstvím sboru.

Po schváleném zadání prací odevzdáte podnikateli /podnikatelům/ staveniště příslušného úseku a stavební plány s opisem nabídky /popisu prací/. Podnikatel oplotí staveniště a zřídí na něm příruční skladiště cementu a upraví plochu pro uložení železa a materiálu jak svého, tak i materiálu vojenské správy. Hlavní skladiště cementu, z něhož bude potřebné množství k jednotlivým objektům dovážeti teprve těsně před betonáží, musí být náležitě opatřeno proti zvlhnutí cementu. /Dvojitá podlaha nad zemí, s vložkou asfaltové lepenky, dobře zakrytá střecha,

opatření proti vniknutí povrchové vody a pod. Podnikatel předloží Vám včas seznam osob čs.státní příslušnosti, které chce na stavbě zaměstnati. Jinak zařídíte přijímání dělnictva v dohodě s okresními úřady.

Podnikatel nesmí si pořizovati pro svoji potřebu žádných kopií plánů nebo listin. Denně odevzdá všechny pomůcky k úschově vojenskému dozoru.

Osoby, jež mají býti na stavbě zaměstnány podnikatelem, musíte dáti přezkoušení /skrze okres.úřady u čet.stanic nebo skrze stát.policijní úřady trvalého bydliště přezkušovaných/ co do národnosti, polit.spolehlivosti a občanské bezúhonnosti. Teprve potom mohou býti ti, kteří jsou po této stránce bez závad, přijati do zaměstnání na opev.pracích. Po ukončení přípravných prací /vykopávky a pod./ smějí býti na staveništi zaměstnávány jen osoby národnosti čs.

Stavebním dozorem pověříte jmenovitě 1 důstojníka nejbližšího útvaru pro dozor po stránce taktiko-vojenské i pro odborný dozor stavební. Tento důstojník musí býti absolvent ženíjního kursu, státně zcela spolehlivý a mravně nezávadný. Důstojník koná službu ve stejnokroji. Podrobné pokyny dáte dotčeným důstojníkům přímo, ústně. Důstojník, pověřený stavebním dozorem, musí býti velmi dobře obeznámen se všeobecnými zadávacími podmínkami a se zvláštními podmínkami pro práce stavební, po případě pro práce řemeslné. Musí mu býti vysvětlen význam vedení stavebního denníku a stavebního protokolu /záznamy o výměrách, které nelze zjistiti po dokončení stavby, záznam o sjednání nových cen jen po předchozím schválení stav.ředitelství a p./ a musí býti také obeznámen s předpisy o betonových stavbách /čs.normy/, které platí potud, pokud není v rozpočtu nebo dplňku jinak uvedeno a musí ovládati i směrnice pro vedení stavby po stránce administrativní, poněvadž za ni odpovídá. Dotčenému důstojníku vydáte úplné pomůcky na potvrzenku pro vedení stavby /opis nabídky, kancel.pomůcky a pod./ a Vám upravený vzor týdenního hlášení o postupu prací.

Poněvadž § 56 zákona ze dne 13.května 1936 o obraně státu přenáší působnost dozoru živnostenských inspektorů a jiných orgánů na vojenskou správu, musí určený důstojník znáti také vládní nařízení ze dne 26. března 1931 o ochraně zdraví a života dělníků. Rovněž musí se také námatkou přesvědčiti, zda-li podnikatel vyplácí mzdy podle kolektivní smlouvy, nebo není-li kolektivní smlouvy, zda-li vyplácí mzdy v kraji obvyklé a přiměřené požadovanému výkonu a zachovává-li nařízení o 40 hodin.pracovním týdnů /3 pracovní směny/.

Podle rozsahu úseku a vzdálenosti stavení přídělíte důstojníkům vozidlo /motocykl, malé auto/. Vojenský dozor mění své pevné stanoviště podle potřeby a ohlásí Vám každou změnu jeho.

Pro kontrolu betonáže určí příslušný útvar pro každý úsek dostatečný počet schopných poddůstojníků. Při obsahu betonu pro 1 objekt - asi 45 m³ - bude lze vybetonovati celý objekt za 1 den, aniž by bylo zapotřebí pracovati v noci.

K vyvarování hlavních chyb, které se při betonování nejčastěji vyskytují, nutno zajistiti:

- a/ ochranu písku a šterku na prkenných podlahách před jakýmkoliv znečištěním /odpadky a třísky zbylé po zhotovení bednění, bláto, papíry a pod./
- b/ důkladné, několikanásobné vylití bednění vodou před započatím betonáže a s opatrným zvlhčováním bednění během práce štetkou nebo mlživým rozprašovačem,
- c/ míchání směsi cementu, písku a šterku s přiměřeným množstvím vody pro výrobu zavlhle směsi po předchozím promočení písku a šterku vodou až do úplného nasycení. Pro poměr mísení normální směsi na 1 m³ hotového betonu uvádím:

písek 0 - 10 mm.....	390 l
šterk 20 - 40 mm.....	300 l
" 40 - 60 mm.....	600 l

pevnost po 28 dnech
≥ 450 kg/cm² (viz depl-
nárk str 2)

cement.....400 kg

voda.....100 l

d/ dostatečné a dobré pēchování směsi, chráněné před znečistěním,
e/ náležitě ošetření a ochrana hotového betonu v bedněni před
sluncem /hojně a časté kropení betonu vrchem/ i postranního
bedněni a ochranu před mrazem /zakrytí prkny, po případě vrst-
vou písku/, včasné odbednění pro chlazení a tvrdnutí betonu za
opětného kropení vodou.

Jen pečlivou prací a její ochranou dosáhne se kvalitního betonu.

Zkušební kostky, zhotovené při stavbě objektů, zašlete výzkumným
a zkušebním ústavům při českém vysokém učení technickém a to v oblasti
zemského vojenského velitelství v Praze ústavu profesora Ing.Kloknera
v Praze-Dejvicích, v oblasti zemského vojenského velitelství v Brně a
v Bratislavě a Košicích ústavu profesora Dra Ing.Kolaunera v Brně.

Pokud jde o výstražné tabulky nebo o zákaz vstupu na pozemek, po-
žádejte o vydání s úpravu textu /ne př. Zákaz vstupu a fotografování/
příslušný politický úřad, který sám upraví znění s ohledem na nařízení
jazykového zákona. Tím budou znemožněny event.intervence o neplnění
zákonných ustanovení.

Připojuji dále směrnice pro administrativní službu a pro postup
při získání pozemků, vzor rozpočtu s doplňkem a náčrtkem, tabulku spo-
třeby cementu a železa a tabulku přehled.rozpočtu materiálu.

Znovu zdůrazňuji, aby výrobě betonové směsi byla věnována co nej-
větší péče. Nutno upozorniti jak dozorčí orgány, tak i podnikatele, že
hlavní složkou prací je jakost betonu, který není nikdy dosti kvalitní,
aby odolal účinkům palby.

Je lépe vybudovati menší počet odolných objektů než řadu objektů
z betonu špatné jakosti. Jediný méně odolný objekt v oslě linii může
způsobiti katastrofu, poněvadž zásah takového objektu nemůže zůstatí
bez dopadavního vlivu na osádku okolních stanovišť, tyť dobře vybu-
dovaných, z kvalitního betonu.

- 1/ Zemské vojenské velitelství Praha
- 2/ Zemské vojenské velitelství Brno
- 3/ Zemské vojenské velitelství Bratislava
- 4/ Zemské vojenské velitelství Košice
- 5/ Velitelství I.arm.sboru Praha
- 6/ Velitelství II.arm.sboru Hradec Králové
- 7/ Velitelství III.arm.sboru Brno
- 8/ Velitelství IV.arm.sboru Olomouc
- 9/ Velitelství VI.arm.sboru Košice
- 10/ Velitelství VII.arm.sboru Bratislava
- 11/ Spoj.zprav.důstoj.při ŘOP
- 12/ Zálaha u ŘOP IIa -   15 výtisků

Seznam příloh k čj.20.469/dův.hl.št.ŘOP 1937.

1/ Směrnice pro administrativní postup.....	kus	1
2/ " " postup pro získání pozemku.....	"	1
3/ Doplněk k rozpočtu a podmínkám.....	"	1
4/ Vzor rozpočtu.....	"	1
5/ " rozpisu soutěží.....	"	1
6/ Tabulka spotřeby cementu a železa.....	"	1
7/ " na přehledný rozpočet.....	"	1
8/ Náčrtek k doplňku.....	"	1
9/ Prohlášení o placení voj.dodávek.....	"	1
10/ " o použití výhod.....	"	1

Celkem kusů 10